

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології

на тему:

**ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА ІНВЕКТИВНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ
КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Пкор 22-19
факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша – корейська

Олексенко Вікторії Олексіївни

Науковий керівник:

Тогобицька А.І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ІНКЕКТИВНА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	6
1.1. Поняття інвективної лексики та її функції	6
1.2. Підходи до класифікації інвективної лексики	10
Висновки до розділу 1	13
РОЗДІЛ 2. ІНКЕКТИВНА ЛЕКСИКА В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ	14
2.1. Інвективна лексика як форма міжособистісного спілкування в Південній Кореї	14
2.2. Варіативна складова інвективи в сучасній корейській мові.....	16
2.3. Специфіка перекладу інвективної лексики корейської мови на українську мову.....	23
Висновки до розділу 2	27
ВИСНОВКИ	28
АНОТАЦІЯ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	32

ВСТУП

Інвективна лексика (іноді нецензурна, ненормативна, обценна лексика та лайка) – неприйнятний (табуйований) словниковий запас мови, який її носії вважають непристойним та відразливим. Визначення інвективної лексики включає такі поняття, як лихослів'я, прокльони та блюзнірство. Така мова виходить за рамки нормативного стилю спілкування. Інвективна лексика – це частина образливої лексики різних мов світу, що включає грубі, невічливі, вульгарні та лайливі вирази.

Термін «обценна лексика» (від лат. *obscenus* – «брудний, непристойний») не так давно увійшов до мови лінгвістики. Нецензурний словник включає такі види лексем: назви непристойних, загально зацензурених частин тіла; слова, що стосуються статевого акту; лексичні одиниці, що вказують на процес дефекації та його результати; найменування розпусних жінок у дещо нижчій формі. Щодо поняття «мат», воно є скоріше культурним, ніж лінгвістичним, хоча його іноді порівнюють із такими поняттями, як «сленг» та «арго».

Інвективна лексика, лайка виконує до 30 різних функцій у мовленні людей – від психологічного полегшення, вираження невдоволення, презирства та щоб переконати співрозмовника. Лихослів'я також допомагають зв'язати різні мовні сегменти спілкування.

Актуальність цієї теми зумовлена широким використанням нецензурної лайки в суспільстві, і в той же час порівняно малим числом досліджень на цю тему. Потреба у проведенні більш глибокого аналізу ненормативної лексики виникає в наслідок того, що лихослів'я можуть виступати різними частинами мови, членами речення та несуть в собі безліч нині недосліджених питань.

Використання інвективної лексики має очевидні національні, культурні та соціальні особливості і сильно відрізняється між різними культурами та соціальними групами. Кожне суспільство визначає, що таке нецензурні слова або лайка саме для них, і висловлює своє ставлення до цієї проблеми. У багатьох країнах, регіонах світу існують закони, що обмежують використання таких слів у суспільному житті, засобах масової інформації і тд. (Даниленко, 2013)

Інтерпретація, класифікація, функціональна тенденція та стратифікація «інвективної лексики» привернули увагу іноземних вчених, таких як Е. Сепір, Ш. Балі, П. Траджіл, А. Мейє, Е. Партрідж та інші. Слід зазначити, що значний внесок у перекладознавство нецензурних одиниць є і від вітчизняних мовознавців Л. П. Якубинського, І. А. Хомякова, В. М. Жирмунського, Л. А. Ставицької.

В українознавстві інвектива зазвичай розцінюється як блюзнірство, яке базується на відмові від суспільної норми, моралі, етики та кодексів поведінки (Б. Коваленко, Я. Радевич-Винницький, Г. Завражина, Т. Вільчинська), але існуючі роботи висвітлюють лише певні аспекти цієї важливої частини лексичної системи, що підкреслює необхідність ретельної наукової ідентифікації. Насамперед, дослідження стану інвективи та виділення лексичних стандартів, за якими лексику відносять до нецензурної.

Виходячи з вищезазначеної актуальності, темою нашої дослідницької роботи є «Варіативна складова інвективної лексики в сучасній корейській мові».

Мета дослідження – проаналізувати «інвективну лексику» в сучасній корейській мові з точки зору лінгвістики. Для досягнення поставленої мети потрібно виконати ряд завдань:

- Дати загальну характеристику поняттю «інвективної лексики»;
- Визначити основні функції «інвективної лексики»;
- Виявити причини використання інвективи в міжособистісному спілкуванні.
- Проаналізувати специфіку перекладу «ненормативної лексики» з корейської мови на українську.

Об'єктом дослідження є «обсценна лексика» в корейській мові, її значення, функції та способи перекладу на українську мову.

Предметом дослідження є варіативність інвективи в сучасній корейській мові.

Методи дослідження визначені специфікою предмета дослідження і поставленими завданнями. При написанні даної роботи використовувалися різні методи досліджень, такі як загальнонаукові – дедуктивний метод, порівняння, аналіз, синтез (при розгляді сучасного стану теоретичної розробки питання), так і лінгвістичні – інтерпретація, зіставний метод (при співставленні лексичного складу

двох мов), метод лінгвістичного опису та спостереження, прийом класифікації і систематики (при розподіленні лексичних форм на функціональні групи) і, насамкінець, метод узагальнення.

Наукова новизна даної роботи полягає в тому, що вперше розглядається лексична складова корейської мови саме з боку інвективи і її впливу на сучасне життя. Також вперше проводиться аналіз та узагальнюються способи перекладу обценних форм з корейської мови на українську.

Практична цінність даної роботи полягає у тому, що наведений в ній матеріал може використовуватися не тільки з метою подальшого дослідження даного питання, але й також в різних навчальних цілях, при написанні рефератів, доповідей та інших схожих робіт.

Структура даної курсової роботи є наступною: робота складається зі вступу, двох розділів (теоретичної та практичної частини), підпунктів до розділів, висновків до них, загальних висновків та списку використаних джерел, що налічує 22 джерела. Основний зміст курсової викладено на 30 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ІНВЕКТИВНА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

До нашого часу в лінгвістичних вченнях були сформовані такі методи, щоб визначити «інвективну лексику» як мовне явище: зіставлення інвективи з лайливою лексикою, яка знаходиться за межами цензурного пласту мови (вживається переважно в усному мовленні) і має сталі стилістичні маркери, такі як «вульгарний», «образливий», «грубий»; інвектива – це будь-які слова, що несуть в собі намір образити адресата.

1.1. Поняття інвективної лексики та її функції

З бурхливим розвитком усіх галузей науки та через появу нових предметів і явищ, мовлення піддається змінам та з'являються нові слова. Розмовна мова також стрімко розвивається, особливо серед молоді, яка проводить багато часу в соціальних мережах і має можливість спілкуватися зі своїми однолітками з усіх куточків світу.

У сучасній лінгвістиці прийнято виділяти три основні лексичні та стилістичні категорії: книжкова лексика (наукова, газетно-публіцистична, поетична та офіційно-ділова), стилістично-нейтральна лексика та розмовна лексика (просторіччя і власне розмовна).

Девкін В. Д. (1994) також виділив три основні лексико-стилістичні реєстри: високий, середній та низький, а також розглядав ізоморфну функцію реєстрів (стилів), спільність основного змісту, який вони виражають, та найширше значення слова (с. 67).

Лінгвістична наука пропонує чимало способів пояснення поняття «інвективна лексика». Поширення термінології спричинене не декларуванням рамок поняття «ненормативна лексика» та звуженням його до кількох лексичних одиниць, які складають лише незначну частину всього мовного рівня. Поняття «інвектива» це те саме, що поняття нецензурності, вульгарності, грубості та обценності, але ці

епітети можна використовувати лише до деяких підсистем. Крім того, немає чіткої межі між її діалектними компонентами – сленгом та жаргоном, аргом та сленгом. Процес міграції певних словникових одиниць з однієї групи в іншу та набуття ними додаткових значень або сенсових тіней може спричинити плутанину при спробі нормалізувати та класифікувати їх елементи.

Чому ж люди прибігають до інвективи? Як відповідь на це питання можна виділити дві такі функції: вираження емоцій та демонстрація сили. Основна функція – висловити гнів і розчарування по відношенню до оточуючих або до себе, вторинна ж функція – переборювання ініціативи опонента через аргументацію агресії та загрози. Що стосується форми, якщо дві функції вираження гніву і розчарування та словесної агресії проти опонента класифікуються як мішень, то мовцю надається функція катарсису, функція залякування іншої сторони та функція відносин між членами внутрішньої групи. Крім того, функція взаємних відносин може бути використана для стимулювання відчуття зв'язку між членами внутрішньої групи, розширюючи її таким чином у функціях. (Кім Йольгю, 1997)

Також в ході серії експериментів було встановлено, що лайка має заспокійливий ефект. Завдяки експерименту з замочуванням рук у холодній воді, час, який потрібно було витримати в посудині, було збільшено на 40 секунд (50%) саме через те, що учасники вживали лихослів'я для зменшення напруження.

Аналізуючи тему дослідження, перш за все, варто звернути увагу на поняття, протилежне поняттю «інвективна лексика» – «культура мовлення». «Культура мовлення» вважається частиною загальнолюдської культури. Це здатність належно говорити, писати та використовувати мову відповідно до мети та умов спілкування. (Панова, 2005, с. 36)

Поняття мовної культури включає два етапи засвоєння літературної мови: правильність мовлення (тобто відповідність літературним нормам, що розглядаються як «ідеальні» або загальноновизнані традиції), та мовні навички (тобто не лише відповідність нормі літературної мови, але також вміння обирати найбільш точний, доречний варіант серед співіснуючих).

Визначено, що «ненормативна лексика» належить до «низького стилю». Як зазначалося вище, в цього поняття існує немало тлумачень. Крім того, на основі результатів нашого аналізу було виявлено, що це поняття має інші назви: «нестандартна лексика», «вульгарний словниковий запас», «обсценна лексика», «мат».

Британський мовознавець Ентоні МакЕнері (2006) розглядав ненормативну лексику з боку інвективи і трактував її як використання будь-якого слова або фрази, що може спричинити образи в так званих чемних розмовах.

З наукової точки зору, Бондаренко К. Л. (2007) формулює різноманітні категорії, виходячи з визначення поняття «субстандарт», тобто термін визначається з боку різних наукових напрямків і шкіл. В результаті виникають неоднозначності та багато трактувань. Тому «субстандарт» слід визначати як упорядковані ієрархічні одиниці, які складаються із соціально визначеної та фразеологічної лексики (с. 10).

Іноді, виходячи з певних функціональних подібностей, термін «інвективи» пов'язують із терміном «вульгарна» лексика або деякими її складовими, такими як діалектизми, просторіччя, сленг та лайка. Тому до терміну «вульгарна лексика» відносять народні, сільські слова та вирази, грубі та невічливі вирази (Х. Касарес), значні відступи від стандарту (Г. Вилд) та нецензурні форми мови (Л. Блумфілд) та їх номінація. Хоча багато тем, процесів та дій у медичній літературі виражаються науковими термінами (Е. Партрідж), вони ніколи не використовувались у порядних розмовах.

Партрідж Е. (1963) визначає, що є дві складові частини вульгарної мови: одна – це мова кент, яку іноді називають мовою злодіїв; інша – смішні фрази, бурлеск, дивні натяки та прізвиська для людей, речей та місць, які стали звичкою.

У вітчизняних наукових колах це не прийнято як термін, але його транслітераційний аналог «мат», активний у працях іноземних мовознавців, наприклад, Вільгельм фон Тімрот, «Russian and Soviet Sociolinguistics and Taboo Varieties of the Russian Language» (Argot, Jargon, Slang and «Mat»), Мюнхен, 1986.

«Інвективна лексика» в науковій літературі має такі підсистеми: арго, сленг та жаргон. Сленг є найбільш часто використовуваною нецензурною лексикою, а також найбагатшою.

Сленг – це слова чи вирази, унікальні для мовлення людей у певних галузях промисловості чи соціальних класах. Після проникнення в літературну мову вони набувають очевидного емоційного вираження (*Словник української мови: в 11 томах, 1978*).

У сучасних англо-американських словниках тлумачення слова «жаргон» невизначене. Синонімом цього поняття є спеціалізована мова у вузькому розумінні. Тому «скорочений Оксфордський словник» визначає його як мову науки та мистецьких термінів, сект, ремесл чи професій.

Однак поняття «сленг» і «жаргон» не повинні бути повністю уподібнені: сленг є більш відкритою мовною підсистемою, і надмірність стилю більшості мовних одиниць очевидна. Тим не менше, це дозволяє їй виконувати евфемістичні функції, пов'язані з більш табуйованими одиницями.

Арго – це таємна (особлива) мова, яка використовується певними групами людей, щоб перешкодити людям поза цією групою зрозуміти їхні розмови.

«Інвективна лексика» від початку має певну інтенціональність – емоційність, агресивність чи образливість. Її елементи існують в усіх сферах життя, і в кожному словниковому запасі інвектива має різне функціональне навантаження. Як правило, існує два основні рівні використання понижених елементів: побутовий, який вивчають соціолінгвісти, та художній, який вивчають вчені-культурологи. У сфері соціального життя визначено понад тридцять видів нецензурної лайки, серед яких переважно образливі вирази, приниження реципієнта, вираження розкнутості чи емоційних реакцій на певні події та зменшення психологічного тиску.

Російський соціолінгвіст В. Жельвіс (2001) визначає 27 функцій інвективної лексики. На думку російського вченого, основною функцією є: інвектива як спосіб вираження реального, профанного, як протиставлення священному і сакральному; засіб для приниження соціального статусу реципієнта; засіб для встановлення зв'язку між рівними людьми; доброзичливий метод насмішок чи заохочення, що

встановлює дух компанії; спроба привернути увагу оточуючих; вказання на стать оратора; мистецтво; розпалювання заворушень (с. 112).

Відомий фольклорист О. Р. Ніколаєв запропонував чотири стратегії використання нецензурної лексики та притаманних їй функцій: висококультурна лайка («стьоб» та мовна гра); спонтанне вигукування лайок; використання матів як альтернативної мови (мається на увазі, що нецензурна лексика має безмежні можливості для словотворення); «паразитична мова» (використання матірної лексики для сполучення частин речення).

За допомогою проведеного аналізу наукової літератури можна визначити головні функції «інвективної лексики»:

- Зменшення психологічного тиску;
- Підсилення емоційного збудження;
- Вираження незалежності і розкутості;
- Висловлення неповаги до системи правил і законів;
- Спосіб демонстрації вірності «компанії»;
- Альтернатива вигукам і мовним паузам.

Отже, вживання «інвективної лексики» прямо пов'язане з особливостями психіки людини та соціальними умовами, в яких вона перебуває.

1.2. Підходи до класифікації інвективної лексики

Вивчаючи розмежування ненормативних одиниць за відповідними стандартами, слід зупинитися на основних методах, яких насправді є чимало у лінгвістиці, але, на жаль, жоден з них не є уніфікованим.

Класифікація інвективи базується на сприйнятті різними народами непристойної поведінки та порушення табу, в результаті чого люди втрачають гідність та людяність. Зазвичай лайка це поєднання несумісного – низького та високого, священного та непристойного. Ненормативна лексика широко поширена у всьому світі.

У національних культурах, які цінують стосунки з матерями, удаються до сексуальних кривд матерів (непристойні вирази з вживанням слова «матір»). В культурах, де статевий акт надзвичайно важливий, більшість вульгарних висловів пов'язані саме з ним (англійська культура). У деяких країнах католицької церкви (Італія, Іспанія) навіть в бік Мадонни можуть нецензурно висловлюватись. У багатьох європейських культурах часто вдаються до необґрунтованих образ-звинувачень людей гомосексуальної орієнтації. В Японії найжорстокішою образою є звинувачення в непристойній поведінці та недбалості. (Ставицька, 2008, с. 2)

Дослідник Д. Крістал ділить ненормативні одиниці на табуйовані, інвективні (слова, якими зловживають) та необроблені слова, що виражаються за допомогою посилення, на основі функціональних стилістичних стандартів.

Російський лінгвіст В. П. Коровушкін виділяє наступні типи «інвективної лексики»: поза літературний, територіальний, етнічний та лексичне просторіччя.

Згідно цьому дослідник такої класифікації прийняв аспект соціальної комунікації державної мови. Крім того, він розрізнив існуючі форми просторічної лексики, що поєднує в собі вульгарні, загальноновживані та розмовні слова. (Коровушкін, 2005, с. 7)

Відповідно до соціально-географічних стандартів нецензурні одиниці можна поділити на жаргон соціальних груп, а саме спеціальний жаргон (лікарський, морський і тд.) та загальний сленг. А сленг так само може бути розрізнений, тобто розділений на ступенем відкритості соціальних груп, які представляють ці явища. Тому звичайний сленг обслуговує відкриту соціальну групу, а спеціальний - відносно закриту. (Букалов, 2010)

Словниковий запас ненормативної лексики можна класифікувати наступним чином, посилаючись на Джея (2009):

- Органи виділення: asshole (мудак, засранець)
- Екскременти: shit (лайно), crap (гімно), scumbag (гівнюк)
- Геніталії та сексуальна поведінка: prick (залупа), dick (член), cunt (вагіна), fuck (трахати), fucking (йобаний)

- Богохульство: Goddamnit (чорт побери), Jesus Christ (Господи Ісусе), oh my god (О Боже)
- Розумова відсталість: retard(ed) (недоумок), moron (кретин), stupid (дурень)
- Раса: nigger (негр), nip (япошка), chink (вужькоокій)
- Поза рамками: thief (злодюга), slut (повія), faggot (педик), cocksucker (хуєсос)
- Тварини: bitch (сука), ass (віслюк), pig (свиня)

Згідно з дослідженням А. Н. Баранова, ненормативні одиниці виділяються за стилем на основі трьох типів словникових знаків:

- Часові («застарілі», іноді «архаїзми») – їх суттєвий дефіцит дає змогу розрізнити застарілі низькоякісні елементи, обмежені частотою використання та виділяються кількісною оцінкою, інвективні одиниці, які властиві модерному суспільству.
- Дискурсивні – розкривають субстандарт (нецензурну одиницю) відповідно до конкретних характеристик, визначених у певній підмові, тобто виділяють сферу використання, а не фактичний реєстр за стилем;
- Власне стильові (реєстрові), які використовуються для розрізнення стилів нестандартних одиниць, розмежовуючи «знижене», «жорстоке», «нецензурне» та «непристойне».

За словами Ентоні МакЕнері (2006), нецензурну лайку, що використовується в розмовній мові, зазвичай можна класифікувати як такі основні теми – образливі слова, анімалістична інвектива, сексистська інвектива, лихослів'я, пов'язані з інтелектом, расистська інвектива, образи пов'язані з гомосексуалізмом. Можна припустити, що основою цієї класифікації є соціальне спілкування.

В результаті, ми визначили, що навіть при встановленні класифікації «інвективної лексики», все ще існують труднощі у вивченні цієї системи через плинність та непослідовність об'єктів дослідження, оскільки велика кількість мовних одиниць зістаріються за короткий проміжок часу, та виходять з ужитку, і це відбивається на системі нецензурних одиниць.

Висновки до розділу 1

Як показує наш аналіз у сучасній лінгвістиці, не існує єдиного способу пояснення поняття «інвективна лексика». Більшість вчених вважають, що «інвектива» – це табуований (неприйнятний) склад мови, який мовець вважає образливим і непристойним. Це визначення включає такі поняття, як богохульство, прокляття та лайка. Цей тип мовлення виходить за рамки звичайного способу спілкування. Подібна ситуація мала місце і з методом класифікації «непристойних одиниць». Отже, згідно з поглядами більшості вчених, ми можемо сказати, що «інвективна лексика» складається з набору соціальних діалектів (просторіччя, аргю, сленг, жаргон) та пониженої лексики (вульгарна, образлива, нецензурна лексика та мати).

Також було визначено, що корінна причина використання інвективи не тільки соціальна, але й етнічна. Щодо соціальної основи даної лексичної частини, слід приділити належну увагу її функціям, метою яких є пониження статусу опонента в соціальній ієрархії, залякування, прояви гендерних взаємозв'язків, самовираження в певних соціальних колах, засіб для встановлення взаємин між рівними за статусом людьми, показ мовцем, що він належить до чітких соціальних кіл тощо.

РОЗДІЛ 2. ІНКЕКТИВНА ЛЕКСИКА В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

Інкективна лексика з кожним десятиліттям все стрімкіше розвивається та в певній мірі вдосконалюється. На сьогоднішній день лайка проникла в усі без виключення мови світу, і ми хочемо звернути вашу увагу на інкективу в сучасній корейській мові та всі її лексичні особливості.

2.1. Інкективна лексика як форма міжособистісного спілкування в Південній Кореї

Інкектива має певні позитивні наслідки для людини: вона дає змогу виграти час для вибору перспективної стратегії, зменшує стрес, певним чином впливає на самооцінку та може зменшити біль. Але негативні наслідки дифамації все ще переважають. «Завдяки тому, що поведінка людини супроводжується руйнівними моментами (блюзнірство), людина морально та психологічно шкодить своїй особистості. Крім того, така поведінка наносить шкоду самому інкектанту. Вживання інкектив, насправді, є визнанням психологічного банкрутства людини, яка піддалася ситуації». (Бурменська, Карабанова & Лідерс, 1990)

Сергій Єніколопов, завідувач кафедри кримінальної психології МДППУ, зазначає, що лайка відбивається на ділянках мозку, що відповідають за емоції, тим самим допомагаючи людям зменшити стрес і швидко реагувати в екстремальних ситуаціях. Але використання ненормативної лексики, яка пов'язує слова в реченнях (спостерігається в більшості випадків), зменшує її виразність, емоційність та ефективність, псує мову та погіршуючи міжособистісні стосунки.

У корейському суспільстві є сотні слів та виразів, якими можна розкритикувати людину. Багато з відомих видів лайки на даний час не використовуються та знаходяться на стадії мертвої мови. (국립국어원, 표준국어대사전, 두산동아, 1999)

Вважається, що більшість корейських матірних слів виникли ще за часів династії Чосон. У колишньому суспільстві Чосон, де люди були поділені на нижчий клас, простолюдинів, середній клас та аристократів, слід зазначити, що мовний етикет

серйозно відрізнявся від сучасного. Для будь-якої людини того часу не було дивним, коли дворяни або правлячий клас принижували простий народ і прислугу, це було загальноприйнятою мовною нормою. Ймовірно, не тільки аристократи використовували ненормативну лексику по відношенню до нижчих класів, а і простолюдини ображали собі подібних. Той факт, що більшість лайливих слів відображає такі характеристики, як місце роботи, народження, проживання, зовнішній вигляд, а також фізичні та психічні недоліки, вказуючи в основному на нижчий клас, свідчить про те, що інвектива виникла ще в давньому традиційному суспільстві. У часи династії Чосон можна було почути такі ненормативні одиниці, як «그림쟁이, художник», «대장쟁이, коваль», «두더지꾼, ловець кротів», «딱따기꾼, охоронець», «판꾼, ловець злодіїв», «판따라, артист», «똥통쟁이, людина яка замінює туалетний горщик», «뚜쟁이, сутенер», «마름꾼, розпусник», «박수패, плескач», «부엌데기, кухарка», «석수장이, каменеріз» тощо. Ці слова слід розглядати як загальноприйнятту мовну практику.

Корейська інвективна лексика зазнала суттєвих функціональних змін, поки дійшла від династії Чосон до сучасного суспільства. «놈», «년», «새끼», якими в часи традиційного класового суспільства називали простих людей, були визнані нецензурними словами в житті сучасних корейців. На сьогоднішній день, коли людину в розмові, називають «놈», «년» або «새끼», то вона не сприймає це як належне та природне, а відчуває приниження, сором і зневагу. Незважаючи на те, що ненормативна лексика, яка прийшла з часів традиційного суспільства, може мати різні ступені образливості, більшість таких слів потрапили до категорії лайок.

Кім Камньон (1999) вважав що до образливих слів слід підходити з точки зору мовленнєвого акту, та ідентифікувати лайку, як словесний акт, що виражає емоції. Коли мовець відчуває невдоволення, гнів чи відразу щодо дій іншого, з'являється необхідність у використанні лайок (с. 450-451).

У праці Шін Кісана (1992) також розглядається нецензурна лексика, як спосіб боротьби з гнівом (с. 17).

Кім Камньон та Шін Кісан пояснюють природу лайки, зосереджуючись на стадії емоційного переживання мовця. Вони звертають нашу увагу на те, що суть лайки полягає не у виверженні емоцій або показ їх оточуючим, а у словесній агресії, яку ми отримуємо, як реакцію на емоційне збудження.

Звичайно, лихослів'я можуть виникати в ситуаціях, коли мовець просто вивільняє свої негативні емоції, але це може статися навіть без зовнішньої причини для розладів. Незважаючи на те, що лайки можуть використовуватися навіть у ситуаціях, далеких від типового контексту для інвективи, їх характер розглядається як агресивне висловлення людини, яке викликає розлади.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що блюзнірство є проявом ненормальної поведінки в сучасному суспільстві. Ця проблема вимагає негайного реагування, особливо для представників професій «від людини до людини». На частоту вживання матірньої лексики не впливає освіта, стать та навколишнє середовище. У ненормативній лексиці переважають нецензурні вислови сексуального семантичного характеру. Основна причина цього явища – соціальні проблеми та потреба у зниженні агресивності.

2.2. Варіативна складова інвективи в сучасній корейській мові

Дивлячись на інвективний склад корейської мови, варто зазначити що інвектива – це нецензурна лексика, яка стосується напряду людини. Крім того, є лихослів'я, пов'язані з поведінкою, віком, рівнем та емоціями людини. Отже, основну частину інвективи в корейській мові можна поділити на особову та безособову нецензурну лексику.

Також, у корейській мові існує безліч посиленних лайливих слів, складених таким чином, що ступінь агресивності лайки підвищується в декілька разів. Існують синтетично-підсилені лайливі слова, які створюються поєднанням одних нецензурних слів з іншими, а також є посилені лайливі слова, що утворюються шляхом збільшення якостей або образливого змісту.

2.2.1. Види особової ненормативної лексики

Особова ненормативна лексика складається з особистих висловлювань, що зосереджені на певній сфері діяльності людини.

- (1) 이 장사치야, 여기서 뭘 하는 거냐? – Гей ти гендляр, ти що тут забув?
- (2) 이 악당아, 사람 줌 고만 괴롭혀라. – Гей ти негідник, припини мучити людей.
- (3) 이 떡보야, 이것도 못 하냐? – Гей ти ненажера, цього також не вмієш?
- (4) 이 말라깽이야, 빨리 걸어라. – Гей ти худощавий, швидше перебирай ногами

[36].

У (1) виразі увага зосереджена на роді занять, у (2) – на характері особистості, у (3) – на харчових звичках, у (4) – на розмірі тіла. Як видно з наведених вище прикладів, особова нецензурна лексика – це особисте висловлення, яке зосереджується на конкретних сферах, таких як заняття людини, природа, харчові звички та форма тіла.

Узагальнюючи визначення про особову ненормативну лексику, її цільові напрямки в основному поділяються на: соціальний статус людини, характер особистості, схильність до певної поведінки та фізичні характеристики. Відповідно до цих сфер, особову нецензурну лексику корейської мови можна поділити на (а) лайку, сконцентровану на статусі, (б) лайку, сфокусовану на особистості, (в) лайку, спрямовану на поведінку, та (г) нецензурну лексику, направлену на специфіку тіла людини. Давайте розглянемо характеристики цих типів.

(а) Особова ненормативна лексика, спрямована на статус

Інвектива, орієнтована на статус, – це лайливі слова, які зосереджуються на факторах, пов'язаних із чинниками соціального походження людини. Це особисті вирази, побудовані щодо соціального статусу, походження, роду занять людини та її ролі в групі, і вони включають в себе «низькі якості» або «якості негативного значення». Далі представлені приклади такого лексичного типу.

- Статус: (ㅇ)놈 (хлопчина), (ㅇ)년 (дівка), 새끼 (дитя);
- Походження: 시골뜨기 (селюк), 양키 (америкос), 오랑캐 (дикун), 촌놈 (селепко);

- Рід занять / робота: 그림쟁이 (художник), 글쟁이 (писака), 깡패 (хуліган), 뿔쟁이 (паяльщик), 뚜쟁이 (сутенер), 뱃놈 (моряк), 부엌데기 (кухарка), 사기꾼 (злодюга), 식순이 (куховарка), 양갈보 (блудниця), 양공주 (повія для іноземців), 장돌뱅이 (торгаш), 장사치 (гендляр), 사주쟁이 (ворожбит);
- Роль у групі: 졸개 (підручний), 첩자 (шпигун).

«놈» та «년» – це образливі слова, пов'язані з людською статтю, і їх визначають як «статусні» образи з точки зору того, що вони повністю ігнорують соціальний статус іншого. Статус людини надається відповідно до ролі або стосунків у групі, до якої він належить, і позначається як «선생, вчитель», «과장, начальник», «아버지, батько» та «형님, брат». Назви та позначення, такі як «놈», «년» та «새끼», повністю ігнорують ці соціальні ролі та взаємини між людьми. Це має на меті понизити іншу людину до лав найнижчого соціального класу і таку поведінку можна вважати за ту, що наближається до рівня первісного тваринного суспільства.

(б) Особова ненормативна лексика, спрямована на особистість

Особова нецензурна лексика з акцентом на особистість – це вирази, які стосуються людської природи, особистості та духовного стану. Як показано нижче, така лексика містить негативні ціннісні якості, якими може володіти людська природа, особистість та розум. (*국립국어원, 표준국어대사전, 두산동아, 1999*)

- Сутність: 악마 (демон), 악당 (негідник), 악질 (лукавий);
- Особистість: 반역자 (повстанець), 배신자 (зрадник), 위선자 (лицемір), 이중인격자 (дволикий), 패륜아 (аморальна людина), 험잡꾼 (пройдисвіт);
- Духовний стан: 등신 (бовдур), 멍청이 (йолоп), 멍텅구리 (недоумок), 미치광이 (божевільний), 바보 (дурень), 병신 (виродок), 얼간이 (ідіот), 꺼병이 (відсталий), 돌대가리 (телепень), 멧추 (тупоголовий), 무식쟁이 (невіглас), 꾀보 (хитрун).

При зверненні до людини вищезазначеними особовими виразами, вона відчуває, що її оцінюють як небажану людину, і в той же час нехтують її самооцінкою та прагненням до визнання та поваги.

(в) Особова ненормативна лексика, спрямована на поведінку

Нецензурна лексика з фокусом на поведінці – це вирази, які стосуються певної схильності чи стилю, який люди мають у поведінці. Він фокусується на загальних тенденціях поведінки людини, таких як оперативність, сміливість та послідовність, а також будується на основі специфічної поведінки, такої як спекулятивна поведінка, харчові звички, мова та поведінка споживання. Через різноманітність поведінки людей у цього типу створився не маленький запас лексики.

- Загальні характеристики поведінки:
 - Швидкість: 게으름뱅이 (ледар);
 - Рішучість: 겁쟁이 (боягуз);
 - Сталість: 변덕꾸러기 (гульвіса), 변덕쟁이 (вередун);
 - Гнучкість: 고집쟁이 (упертюх);
 - Агресивність: 폭군 (тиран);
- Авантюризм: 노름꾼 (азартний гравець);
- Манера харчування: 술주정뱅이 (пияка), 먹보 (ненажера), 거지 (волоцюга);
- Слова та дії: 잔소리꾼 (буркотун), 투정꾼 (крикун), 떠버리 (хвалько), 말쟁이 (базіка), 불평꾼 (зануда), 뺑쟁이 (брехун);
- Проблемна поведінка: 말쑥꾸러기 (бешкетник), 골치덩이 (шибеник);
- Поведінка споживання: 구두쇠 (скнара), 수전노 (жмикрут);
- Поведінка при спілкуванні з протилежною статтю: 화냥년 (розпусниця), 걸레 (швабра), 탕녀 (блудниця), 오입쟁이 (ловелас), 난봉꾼 (розпусник), 기생오라비 (жіночний хлопець).

Вищезазначені особові вирази містять негативні ціннісні якості, пов'язані з поведінкою людини. Навіть коли ці фрази адресовані іншій людині, оточуючі усвідомлюють ставлення мовця до приниження чи критики. І коли ви збагнете, що вас ігнорують і вважають небажаним для інших класом, ви відчуєте сором та презирство. Тому ці особові вирази також розглядаються як одна з категорій нецензурної лайки.

(2) Особова ненормативна лексика, спрямована на специфіку тіла

Непристойна лексика, що зосереджена на характеристиках тіла – це вирази, побудовані стосовно індивідуальностей зовнішності, форми тіла та фізичних вад. Прикладами такої лексики є:

- Зовнішній вигляд: 못생긴 놈 (негарний хлопчина), 까똥이 (темношкірий, негр), 곰보 (прищавий), 코쟁이 (носатий);
- Розмір тіла: 똥똥보 (гладун), 똥똥이 (товстун), 배불뚝이 (черевань), 배똥똥이 (пузань), 키다리 (здоровань), 말라깽이 (худорлявий), 늙다리 (стариган);
- Інвалідність: 외팔이 (однорукий), 절름발이 (кульгавий), 병어리 (німий), 꼬추 (горбань), 병신 (каліка), 사팔뜨기 (косоокий).

2.2.2. Види безособової ненормативної лексики

Типів безособової лайки не так багато, як особової, але за змістом її можна поділити на рухову, поведінкову, ступеневу та емоційну.

(а) Інвектива пов'язана з рухами: 꺾적거리다 (зображати із себе), 까불다 (блязнювати), 나대다 (втручатися), 육갑떨다 (недоречно вживати слова), 지랄하다 (скаженіти), 처먹다 (пожирати);

(б) Інвектива пов'язана з поведінкою: 어병하다 (дурнуватий), 멍청하다 (приголомшений), 미치다 (шаленіти), 꺼병하다 (непривабливий), 헐렐레하다 (метушливий), 뻘뻘스 럽다 (безсоромний), 치사하다 (підлий), 방정맞다 (легковажний), 좃같다 (нікудишній);

(в) Інвектива пов'язана з ступенями: 좃나게 (до біса, скажено), 좃나 (страшенно);

(г) Інвектива пов'язана з душевним станом: 제기랄 (чорт побери), 씨팔 (блядь), 우라질 (прокляття).

Представлені вище рухи людини, поведінка або характеристики, представлені дієсловами та прикметниками, містять негативні ціннісні якості. У випадку з руховою

інвективою, вона може мати негативні якості, такі як легковажність, дискримінацію та безсоромність, або мати кілька негативних ціннісних якостей одночасно. Прикметники пов'язані з поведінкою також містять негативні ціннісні якості, пов'язані з характером, такі як ненормальність, некомпетентність, негідність та неповага. Посилаючись на дії та характеристики іншої людини такими дієсловами чи прикметниками, ображений відчуває сором та презирство і відчуває неповагу в свою сторону. Тому така лексика також включена до ненормативної.

Нецензурні слова, що пов'язані зі ступенями, або вираження емоцій – це випадки, коли загальні нецензурні слова розширили своє використання та мають такі функції, як прислівники та вставні слова. Агресія майже зникла та агресивна функція ослаблена, тому такий тип лексики має функціональну відмінність від оригінальної лайки, але все ще визнана як образлива лексика.

2.2.3. Синтетично-підкріплена ненормативна лексика

Дослідження показали, що в корейській мові існують синтетично-підкріплені лайливі слова, утворені шляхом поєднання різних видів лайки між собою, і у їх виробництві активно беруть участь «놈», «년» та «새끼». Нижче наведено декілька прикладів нецензурної лексики синтетичного підкріплення.

- Роль + статус: 촌놈 새끼, 장사치 새끼, 졸개 놈, 개놈 새끼, 개상놈 새끼;
- Характер + статус: 악마 놈, 배신자 새끼, 바보 새끼;
- Характер дій + статус: 먹보 놈, 구두쇠 놈, 노름꾼 새끼;
- Специфіка тіла + статус: 사팔뜨기 놈, 외팔이 새끼, 늑다리 놈;
- Стать + статус: 씹새끼, 씹년, 좃새끼;
- Поведінка + поведінка: 염병지랄하다.

Як видно вище, підкріплені нецензурні вирази, такі як «촌놈 새끼», «바보 새끼» та «구두쇠 놈», можна ототожнити з базовими лайками, такими як «촌놈», «바보» та «구두쇠». Синтетично-підкріплена інвектива складається не тільки з лайок, але й синтезується із сленгом або табу, що викликають сором, як це можна побачити в «씹새끼» та «씹년». Крім того, ненормативна лексика з акцентом на такий статус, як

«놈», «년» та «새끼», також поєднується із загальною мовою, утворюючи безліч нових висловів із лайками.

2.2.4. Посилена ненормативна лексика

Посилена ненормативна лексика – це лайливі слова з посиленою агресією за допомогою афіксів або модифікаторів. Складені слова «개놈, 개상놈, 개쌍놈, 개잡놈» та «개지랄하다» – це нецензурні вирази з префіксом «개-», що посилює їхні принизливі якості. Також можна побачити посилені лихослів'я, складені за допомогою модифікаторів.

(1)

- а) Божевільний: 미친 놈, 미친 개놈, 미친 개상놈, 미친 쌍놈, 미친 개잡놈;
- б) Блядь: 씨발 놈, 씨발 개놈, 씨발 개상놈, 씨발 쌍놈, 씨발 개잡놈;
- в) Єбати: 좆나 처먹다, 좆나 꺾적거리다.

Як ви можете бачити в (1), висловлювання нецензурної лексики з модифікаторами «미친», «씨발» та «좆나» демонструють сильнішу агресивність порівняно з «이놈, 저놈» чи «처먹다, 꺾적거리다».

Багато посилених виразів нецензурної лексики будуються також за допомогою модифікаторів або речень модифікаторів. Така інвектива дає змогу задіти, поранити, покарати адресата. Нижче представленні приклади.

(2)

- а) 구렁이 같은 놈, 독사 같은 놈, 불여우 같은 년, 개만도 못한 놈;
- б) 병신 같은 놈, 바보 같은 놈, 불한당 같은 놈, 악마 같은 놈;

(3)

- а) Тілесні пошкодження: 때려죽일 놈, 입주둥이를 찢어 버릴 놈;
- б) Покарання: 주리를 틀 놈, 능지처참할 놈, 경칠 놈;
- в) Прокляття: 호랭이가 물어갈 놈, 천벌받을 놈, 지랄 염병할 놈;
- г) Секс: 니미 씨팔 놈, 지에미 붙어 먹을 놈.

У лайці (2) типу, у порівнянні з нижчими тваринами чи поганими людьми, низькі атрибути або негативні ціннісні якості нижчих тварин чи поганих людей додаються до «놈» та «년». Образливі вислови в (3) включають в себе поранення, покарання та прокляття, що викликають страх у людей, або дуже аморальні сексуальні стосунки. Така лексика використовується як дуже ганебна і така, що несе сильну образу, і зазвичай вона використовується у ситуаціях серйозних конфліктів або суперечок.

2.3. Специфіка перекладу інвективної лексики корейської мови на українську мову

Кожна мова знає свою глибину та заплаву, але мовець не завжди їх знає. Він часто стикається з несподіваними мовними одиницями, але не знає, як їх розташувати. То як щодо перекладачів, які глибоко інтегровані в іншу культуру? Хоча вони вважають себе чудовими плавцями, вони завжди зустрічають чергові несподівані мовні рифи. Ці коралові рифи містять в собі нецензурну лексику, яка часто суперечить емоційній картині культури та мови перекладача. Але перекладачі, стурбовані мовними рифами, ніколи не будуть з перекладом на одному диханні. (Ткачівська, 2014, с. 50)

Щоб визначити правильний метод перекладу нецензурної лайки, ми спочатку повинні з'ясувати точний словниковий запас, правила використання, критерії класифікації та вивчити усі її мовні аспекти.

Відомий мовознавець І. С. Бик пропонує наступні варіанти перекладу «інвективних одиниць», що висвітлені в його дослідженні:

- 1) Еквівалент – це сталий відповідник слова чи фрази іншою мовою, який у більшості випадків не залежить від контексту. Еквівалентні слова – це переважно переклад стійких фраз та сполучень слів. Факт того, що вони не відтворюються, при використанні мови, а копіюються, спонукає перекладачів знайти для кожного з них постійний відтворений еквівалент українською мовою;

- 2) Аналог – один із кількох можливих синонімів. У будь-якому двомовному словнику іноземні слова зазвичай відповідають кільком українським синонімам. Вибір слів із кількох синонімів у перекладі визначається контекстом. Що стосується навичок перекладу та методів перекладу, переклад за допомогою аналогів є найвищим ступенем. Перекладаючи за аналогією, потрібно мати хист вибрати з усіх синонімів найбільш підходящий для всіх аспектів, і це не завжди можливо знайти в словнику;
- 3) Пояснювальний чи описовий переклад. У цьому типі перекладу інтерпретація використовується замість самого слова. Коли в словниковому запасі мови, що підлягає перекладу, немає еквівалентного або подібного слова, що відповідає значенню оригінального слова чи фрази, цей метод перекладу або, точніше, слово може бути інтерпретовано. Слова, що представляють поняття чи явища, які не існують у нашому житті, зазвичай перекладаються описово, тому в них немає спеціальних слів в українській мові, які б їх представляли.

На додаток до вищезазначених методів можна також вказати транскрипцію, калькування (переклад кожної частини слова) і транслітерацію. Ці методи використовуються, коли мова перекладу не може знайти лексичну одиницю, яка відповідає всім вимогам мовного перекладу в різних соціальних та культурних реаліях. (Бик, 2008, с. 138)

Вивчаючи інвективні знаки з прагматичної точки зору, ми можемо помітити наступне: у корейській та українській мовах підгрупа непристойної лексики є мовною категорією без чітких меж, з властивим їй формуванням нових лінгвістичних одиниць; у двох мовах можна умовно розділити лексеми на три категорії: фактичні образи, зневажливі слова та лексеми, які можна використовувати в зверненнях з метою задіти опонента. Крім того, з точки зору впливу на слухача, не можна сказати, що ці категорії знаків емоційно-сильніші за інші категорії: все залежить від конкретної мовної ситуації, про що дуже важливо знати в процесі перекладу. (Давиденко, 2015, с. 146)

Ще одна особливість, яку можна визначити під час дослідження, полягає в тому, що існує окремих набір слів корейською та українською мовами, які позначені як лайливі, але не несуть в собі мету образити когось, і використовуються як вставні слова у певних мовних середовищах. Це трапляється, коли людина висловлює різні реакції на навколишню дійсність, такі як здогадки, захоплення, здивування, звинувачення, страх, біль, незадоволення, погрози, насмішки і гнів. Такі знаки можна класифікувати як другорядні (похідні) вигуки, оскільки в цьому положенні вони втрачають свою функцію іменування і стають вираженням різних почуттів. Найпоширенішими серед них є: **헐!** – Нічого собі!, **엄마야!** – Матінко моя!, **매토사!** – Чорт!, **빌어먹을!** – Трясця його матері!, **제기랄!** – Холера!, **어이쿠!** – Ой, лишенько!, **개새끼야!** – А бодай тобі!, **염병할!** – Прокляття!, **아뽀싸!** – Хай йому грець!

Можна побачити, що лексична структура таких виразів відрізняється за значенням, але як в українській, так і в корейській мовах ці вигуки мають однакову комунікативну функцію. Тому в процесі перекладу це може значно полегшити підбір відповідних слів та фраз у процесі відтворення відповідних мовних обставин. Однак слід зазначити, що в будь-якій мові існує особливий «проблемний» словниковий запас, в який вкладені реалії, найближчі до спілкування в сучасному житті, і повною мірою відображені культурні особливості носіїв мови. «Перш ніж перекладати будь-який художній твір, перекладач має чітко визначити стиль автора, систему його образів...» влучно підмітив К. І. Чуковський (2001).

В даному дослідженні було визначено ключові проблеми пов'язані з обробкою та перекладом інвективної лексики.

- Перша проблема полягає в різному складі лексичних та семантичних груп слів. Хоча основні мовні одиниці української та корейської мов мають подібне значення, вони можуть мати абсолютно різне емоційне забарвлення при перекладі.
- Друга проблема полягає в тому, що різні культурні традиції та реальність призводять до різних значень слів (нееквівалентна лексика). Єдиний спосіб вирішити ці труднощі – знайти мовні сленгові аналоги, тобто занижену мовну одиницю в мові перекладу. Тут завдання полягає не лише у пошуку

відповідників чи слів із подібними значеннями, але найголовніше – пошук відповідників з правильним емоційним та стилістичним забарвленням.
(Рябошапко)

Отож, на прикладах можна побачити, що найбільшою проблемою перекладу є збереження та правильна передача емоційного та стилістичного відтінків. Ці умови виконуються не завжди. Це пов'язано з тим, що перекладач не знайомий з відповідним рівнем словникового запасу. Тільки фахівці, які ретельно вивчають та досліджують відповідний лексичний пласт мови перед перекладом, можуть виправити цей дефект. Найпростіший спосіб – це вивчити соціальний клас населення, який використовує такі слова, проаналізувати поточну ситуацію в житті цих людей та поспілкуватися з ними. Тільки в цьому випадку точність і правильність перекладу може досягти найвищого рівня.

Висновки до розділу 2

Підводячи підсумок, потрібно зазначити, що інвективна лексика корейської мови дуже різноманітна, а кількість її незліченна. Корейська нецензурна лексика породжує нескінченну кількість лайок через певну виробничу структуру, і можна сказати, що вона має руйнівну продуктивність, оскільки виробляє агресивні мовні вирази, шкідливі для людини.

Було визначено, що більша частина інвективної лексики була сформована в період класового суспільства династії Чосон, і вважалося, лайкою за своєю природою та типом. Більшість виразів дійшло до нашого часу та продовжують функціонувати в повсякденному житті корейців, в той же час відносячись до непристойних.

Корейська інвектива за своїм лексичним значенням не дуже відрізняються від української, але попри це перекладачі стикаються з багатьма проблемами, при її перекладі. Перекладач повинен пам'ятати, що для того, щоб визначити правильний спосіб перекладу нецензурної лайки, спочатку слід з'ясувати точне значення таких слів, використовувати норми, стандарти класифікації та дослідити ці слова з усіх лінгвістичних точок зору. Основним методом перекладу «інвективної лексики» є добір еквівалентів, аналогів, транскрипції, транслітерації, описовий чи пояснювальний переклад, а також калькування (переклад відповідно до кожної частини слова).

ВИСНОВКИ

Під час проведення дослідження даної теми було виконано ряд завдань. Було надано загальну характеристику визначенню «інвективна лексика», виділено головні функції «інвективи» та досліджено варіативність її складу в корейській мові, виявлено проблеми, які можуть вплинути на роботу перекладачів, які стикаються з такого роду лексичним складом мови і, насамкінець, проаналізовано специфіку перекладу «інвективної лексики» з корейської на українську мову. Базуючись на одержаних результатах слід зробити такі висновки:

- У сучасній лінгвістиці існує багато способів пояснити поняття «інвектива». Поняття «інвективна лексика» це те саме, що поняття «неякісної», «вульгарної», «нецензурної лексики» та «матів». Найбільш вдалою, є концепція, запропонована Бондаренком К. Л.: «Нецензурна лексика (субстандарт) – це впорядкована та ієрархічно структурована колекція. Така колекція зменшує структуру соціально-детермінованого та соціально-демографічного розподілу словникового запасу мови». Підсистеми «інвективної лексики» включають в себе жаргон, сленг та арго. Сленг – це слово чи вираз, унікальний для мовлення людей у певних галузях або соціальних класах. Після проникнення в літературну мову воно набуде очевидного емоційного вираження. Арго – таємна (умовна) мова, яка використовуються певними групами людей (за ознаками), щоб люди поза цією групою не змогли зрозуміти сенс розмов. Жаргон – це мова вчених, термінів науки та мистецтва, сект, ремесл чи професій.
- Як і будь-яка мовна одиниця, «інвективна лексика» виконує певні функції. По-перше, це інвективна функція лайки, і її суть полягає в тому, що будь-яке слово чи словосполучення, що використовуються при певних мовних обставинах, мають на меті викликати образу. Інші функції ненормативної лексики полягають у зменшенні психологічної напруженості випробовуваного, підвищенні емоційності, прояві розкутості, незалежності, демонстрації презирства до системи правил і заборон,

демонстрації належності мовця до «своїх» та заміщення вигуків та мовних пауз.

- У науковій літературі нашої країні та за кордоном не існує чіткого стандарту класифікації нестандартних одиниць. Тому згідно з функціональним стилістичним стандартом «інвективна лексика» поділяється на слова-табу, лихослів'я та необроблену лексику, що виражається за допомогою підсилювачів.
- Відповідно до соціально-комунікативного аспекту національної мови «інвективна лексика» поділяється на нелітературні, регіональні, етнічні та лексичні просторіччя. Відповідно до соціально-географічних стандартів ненормативні одиниці можна поділити на жаргон соціальних груп, а саме спеціальний жаргон (медицина, моряцтво, військова лексика) і загальний сленг. Крім того, нестандартні одиниці розрізняють за стилем на три типи лексики: часова (застарілі некондиційні одиниці, обмежені частотою та кількісною оцінкою та ненормативні одиниці властиві сучасному мовленню), дискурсивна (за сферу застосування) та власне стильова (регістрова), що використовується для розрізнення стилю нестандартних одиниць, розрізнення «зменшеного», «жорстокого», «нецензурного» та «непристойного».
- Основною проблемою, з якою стикаються перекладачі у своїй роботі, є відповідність між лексикою іноземної мови та мовою перекладу. Тому для перекладачів дуже важливо вивчити словниковий запас та з'ясувати правила його вживання та стандарти класифікації. Як правило, лексична структура лайливих слів корейською мовою мало чим відрізняється за змістом від цієї самої структури українською. Однак важливо пам'ятати, що перекладач повинен копіювати «ненормативну лексику» на одному стилістичному рівні і не може замінити її більш літературною, а також він повинен приділяти пильну увагу культурним відмінностям, властивим носіям мови.

- У теорії та практиці перекладу існує кілька способів перекладу «інвективних одиниць»: дібрати еквівалент (константи, відповідні словам або словосполученням іншою мовою, в більшості випадків не залежать від контексту), підібрати аналог (один із кількох припустимих синонімів), пояснювальний або описовий переклад (для цього типу перекладу буде використано пояснення замість самого слова), транскрипція, транслітерація та калькування (переклад відповідно до кожної частини слова).

Ось чому всі випадки інвективи в мові повинні розглядатися у двох аспектах: як безпосередній вплив і як остаточний довгостроковий вплив. Щоб негайно отримати полегшення, люди постійно звертаються до ненормативної лексики. У ситуації емоційного стресу основна місія інвективи – приглушення. Однак цей дивовижний двосторонній ефект шокує і самих інвектантів. До того ж, самооцінка останнього понижується, навіть якщо він впевнений що ефект спрацює навпаки. Окрім цього, у розпалі сварки основна мета буде втрачена, а наступна агресивна поведінка почне переслідувати чергову ціль, завдаючи біль супернику. Зрештою, як тільки людина саботує власну поведінку, її характер спотворюється, завдаючи їй моральної та психологічної шкоди. Отож, використання інвективної лексики є визнанням психологічного банкрутства людини, яка піддалася обставинам.

초록

언어가 인간의 삶에서 차지하는 중요성은 지대하며, 인간 생활 속에서 수행하는 기능도 다양하다. 언어는 유익한 측면 이외에 인간의 삶을 파괴하는 부정적인 측면도 지니고 있다. 욕설은 강력한 부정적인 기능을 지닌 언어표 현이다. 무기나 도구로 사람을 훼손할 수 있듯이 욕설은 사람을 심각한 정도로 훼손시킬 수 있다.

욕설이 이렇게 강력한 기능을 지닌 언어 형식임에도 불구하고 언어학의 영역에서는 별로 다루어지지 못하였다. 바람직하지 못한 언어 형식인 욕설 은 문법적인 문장과 적절한 발화에 관한 설명에 몰두하는 언어학의 대상에서 그동안 벗어나 있었다. 언어 규범에 맞는 텍스트를 중심으로 이루어지는 국 어교육 현장에서 욕설에 관한 교육의 기회는 많지 않았다.

이 논문에서는 욕설의 언어적 특징과 기존 논의들을 검토하여 욕설이 공격성을 지닌다는 점을 살펴보고, 다른 공격적 언어 표현들과 욕설이 어떻게 다른가를 설명해 보기로 한다. 그리고 국어의 욕설을 유형화함으로써 국어 욕설의 전체적인 체계를 개관하여 보기로 한다. 욕설 유형화는 욕설 표현의 내용 및 내용 강화의 관점에서 이루어진다.

욕설은 시대 사회적인 변화와 사용 맥락의 확대 등으로 인하여 다양한 용 법을 지니고 있다. 언쟁을 하는 상황에 쓰이기도 하고, 감정 표출이나 친근감 을 전달하는 기능을 지니기도 한다. 이 논문에서는 욕설을 전형적인 용법을 중심으로 살펴보기로 한다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Бик, І. С. (2008). *Теорія та практика перекладу*: навчальний посібник. Львів: ЛНУ.
- Бондаренко, К. Л. (2007). *Лінгвокультурні особливості української та англійського сленгу*. (Дис. канд. філ. наук). Донецький національний університет, Донецьк.
- Букалов, А. С. (2010). *Особенности функционирования общего сленга в средствах массовой информации*. (Т. 18, с. 62-67). Дніпропетровськ: Вісник Дніпропетровського університету.
- Бурменская, Г. В., Карабанова, О. А., Лидерс, А. Г. (1990). *Возрастно-психологическое консультирование. Проблемы психического развития детей*. Москва: МГУ, С. 99–107.
- Давиденко, А. О. (2015). *Лінгвістичні аспекти перекладу ненормативної лексики* (Т. 2, с. 145–147). Одеса: Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.
- Даниленко, А. М. (2013, квітень 6). *Переклад ненормативної лексики в літературі (на матеріалі роману Стівена Кінга «Історія Лізі»)*. Київ: Аграр Медіа Груп, С. 140–145. Відновлено з <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9700>
- Девкин, В. Д. (1994). *Специфика словаря разговорной лексики*. Москва: Русский язык.
- Жельвис, В. И. (2001). *Поле брани: сквернословие как социальная проблема в языках и культурах мира*. Москва: Ладомир.
- Коровушкин, В. П. (2005). *Основы контрастной социолектологии*. (Дис. канд. фил. наук). Пятигорск.
- Панова, Н. Ю. (2005). *Ненормативна лексика у молодіжному мовленні як відображення психологічних та соціальних конструктів*: збірник наукових праць. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, С. 34–41.
- Рябошапко, Р. *Проблеми перекладу сленгу в аудіовізуальних творах українською мовою (на прикладі серіалу «Breaking bad»)*. Відновлено з <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2792>

Словник української мови: в 11 томах. (1978). (Т. 9). Київ: Наукова думка.

Відновлено з <http://sum.in.ua/s/slengh>

Ставицька, Л. (2008). *Українська мова без табу. Словник нецензурної лексики та її відповідників.* Київ: Критика.

Ткачівська, М. Р. (2014). *Мовні «заплави» або лихослів'я (перчений хліб перекладача)* Київ: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка, С. 50–57.

Чуковський, К. И. (2001). *Высокое искусство: собрание сочинений.* Москва: Терра Книжный клуб.

Partridge, E. (1963). *A Classical Dictionary of the Vulgar Tongue by Captain Francis Grose.* London: Routledge and Kegan Paul LTD.

JAY, T. B. (2009, March 1). *The Utility and Ubiquity of Taboo Words, Perspectives on Psychological Science.* Pp. 153-161.

McEnery, T. (2006). *Swearing in English: bad language, purity power from 1586 to the present.* London; New York: Routledge.

국립국어원, 표준국어대사전, 두산동아 (1999).

김갑년 (1999). 독일어에 나타난 욕설의 화행론적 고찰. 텍스트언어학. 447–465.

김열규 (1997). 욕, 그 카타르시스의 미학, 사계절.

신기상 (1992). 우리말 辱說 研究, 국어교육. 15–46.